

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ε΄ΤΑΞΗΣ**Ενότητα 9 : Βιβλία-Βιβλιοθήκες**

Όνομα: ..... τάξη: ..... Η/νία: .....

Επίδοση: .....

ΜΕΡΟΣ Α: Κατανόηση κειμένου**Η μοίρα των βιβλίων είναι γραμμένη στ' άστρα**

Ρωτούν συχνά οι μεγάλοι τι θ' απογίνουν τα βιβλία, όταν τα παιδιά θα πάψουν να διαβάζουν. Μια απάντηση μπορεί να είναι: «Θα τα φορτώσουμε όλα σ' ένα τεράστιο διαστημόπλοιο και θα τα στείλουμε στ' άστρα!».

Τα βιβλία μοιάζουν στ' αλήθεια με άστρα στον νυχτερινό ουρανό. Είναι τόσα πολλά, που δεν μπορούμε να τα μετρήσουμε και συχνά μακριά μας, που μας φαίνεται ακατόρθωτο να τα φτάσουμε. Σκεφτείτε ωστόσο τι σκοτάδι θα είχαμε, αν κάποια μέρα όλα τα βιβλία, αυτοί οι κομήτες στο σύμπαν του νου μας, εξαφανίζονταν κι έπαυαν να μας δίνουν την απεριόριστη ανθρώπινη γνώση και φαντασία....

Τι φοβερό!

Θα γυρίσω, λοιπόν, στη γη και θ' αφήσω τον εαυτό μου να θυμηθεί τα βιβλία της παιδικής μου ηλικίας.

Τα βιβλία αυτά ήρθαν σ' εμένα πάνω σ' ένα κάρο.... Δηλαδή όχι πρώτα σ' εμένα, μα στη μητέρα μου. Τον καιρό του πολέμου.

Στεκόταν στην άκρη του δρόμου μια μέρα, όταν ένα κάρο έφτασε με θόρυβο-μια καρότσα γεμάτη βιβλία που την έσερναν άλογα. Ο καροτσιέρης είπε στη μητέρα μου ότι μετέφερε τα βιβλία από τη βιβλιοθήκη της πόλης σε κάποιο ασφαλές μέρος, για να μην καταστραφούν.

Η μητέρα μου αγαπούσε πολύ το διάβασμα και στη θέα εκείνης της βιβλιοθάλασσας, τα μάτια της άστραψαν σαν άστρα....

-Σας παρακαλώ, μπορείτε να μου δώσετε έστω κι ένα βιβλίο;

Ο άνθρωπος χαμογέλασε, της έγνεψε θετικά, κατέβηκε από το κάρο και της είπε:

-Μπορείς να πάρεις σπίτι σου όσα πέσουν κάτω!

Τα βιβλία ξεχύθηκαν με θόρυβο στον σκονισμένο δρόμο και σε λίγο το παράξενο κάρο χάθηκε σε μια στροφή. Η μητέρα μου τα μάζεψε με λαχτάρα, νιώθοντας την καρδιά της να χτυπά δυνατά. Όταν τίναξε από πάνω τους τη σκόνη, ανακάλυψε ότι ανάμεσά τους βρισκόταν κατά τύχη μια ολόκληρη σειρά από τα παραμύθια του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν.

Από τότε, όταν διάβαζε εκείνες τις ιστορίες τα βράδια, καθεμιά της έδινε μια μικρή ηλιαχτίδα ελπίδας και μια σιωπηλή εικόνα στην καρδιά, που τη ζωγράφιζαν τα μισόκλειστα βλέφαρά της. Έτσι μπορούσε έστω και για λίγο ν' αποκοιμηθεί ήρεμα...

Τα χρόνια πέρασαν και τα βιβλία έφτασαν σ' εμένα. Τα κουβαλούσα πάντα μαζί μου στους σκονισμένους δρόμους της ζωής μου. Μα για ποια σκόνη μιλώ; Μμμ....

Ίσως είχα κατά νου την αστερόσκηνη που πέφτει στα μάτια μας, όταν καθόμαστε σε μια καρέκλα και διαβάζουμε κάποια σκοτεινή νύχτα. Αν, δηλαδή, διαβάζουμε κάποιο βιβλίο. Γιατί, βέβαια, μπορούμε να διαβάζουμε πολλών ειδών πράγματα όπως ένα ανθρώπινο πρόσωπο, τις γραμμές στην παλάμη μας, τ' άστρα...

Τ' άστρα είναι βιβλία στον νυχτερινό ουρανό που φωτίζουν το σκοτάδι.

Όποτε αναρωτιέμαι αν αξίζει να γράψω ένα ακόμη βιβλίο, κοιτάζω τον ουρανό και λέω στον εαυτό μου ότι το σύμπαν είναι όντως απέραντο και σίγουρα υπάρχει χώρος για το μικρό μου αστέρι.

Jan Uliciansky,

Το μήνυμα της διεθνούς οργάνωσης βιβλίων για τη νεότητα, 2004

1.Γράψε Ο για τις ορθές προτάσεις και Λ για τις λανθασμένες.

Σύμφωνα με τον αφηγητή, τα βιβλία μοιάζουν με άστρα στον νυχτερινό ουρανό.
.....

Τα βιβλία ήρθαν στον αφηγητή και τη μητέρα του πάνω σ' ένα αυτοκίνητο. ....

Ο καρτσιέρης μετέφερε τα βιβλία στο βιβλιοπωλείο. ....

Η μητέρα του αφηγητή αγαπούσε πολύ τα βιβλία και το διάβασμα. ....

Μέσα στα βιβλία που έπεσαν από το κάρο υπήρχε ένα μόνο παραμύθι του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. ....

Όταν διάβαζε βιβλία, η μητέρα του αφηγητή μπορούσε να αποκοιμηθεί ήρεμα. ....

2. Υπογράμμισε την ορθή πρόταση.

• Όταν ο αφηγητής ήταν μικρός

A. ταξίδεψε μ' ένα διαστημόπλοιο στ' άστρα.

B. έγινε πόλεμος.

Γ. ζήτησε από τον καρτσιέρη να του δώσει έστω κι ένα βιβλίο.

• Ο καρτσιέρης μετέφερε τα βιβλία από τη βιβλιοθήκη της πόλης σε κάποιο άλλο μέρος

A. πιθανόν για να μην καταστραφούν από τις πλημμύρες της θάλασσας.

B. πιθανόν για να τα πουλήσει.

Γ. πιθανόν για να μην καταστραφούν από τον πόλεμο.

• Ο αφηγητής

A. έγραψε τουλάχιστον ένα βιβλίο.

B. δεν έχει γράψει κανένα βιβλίο.

Γ. δεν πιστεύει στην αξία των βιβλίων.

3. Πώς έφτασαν τα βιβλία στον αφηγητή και τη μητέρα του; Εξήγησε.

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

4. Γράψε τρεις φράσεις από το κείμενο που αιτιολογούν την άποψη ότι η μητέρα του αφηγητή αγαπούσε τα βιβλία.

.....
.....
.....
.....
.....

5. Γιατί σύμφωνα με τον αφηγητή τα βιβλία «μοιάζουν με άστρα στον νυχτερινό ουρανό» ;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Γράψε συνώνυμες των πιο κάτω λέξεων του κειμένου.

Έπαυαν .....

Φοβερό .....

Ξεχύθηκαν .....

Λαχτάρα .....

Τίτλος βιβλίου: .....

Συγγραφέας: .....

Εκδοτικός οίκος: .....

Είδος βιβλίου: .....

Η υπόθεση του βιβλίου με λίγα λόγια...

Όνομα: .....

τάξη: .....

Βιβλιοκριτική...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

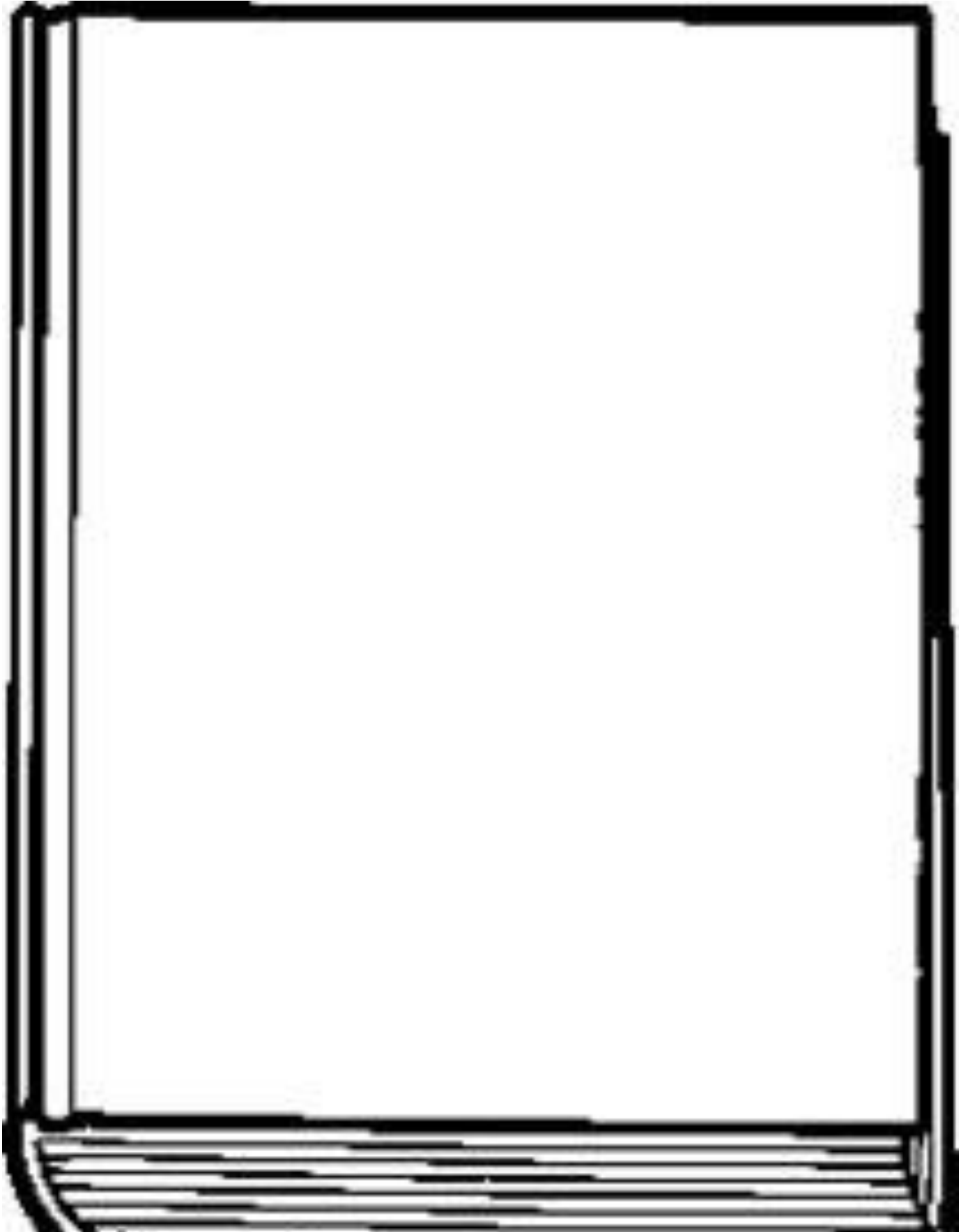
.....

.....

Τι μου άρεσε περισσότερο...

.....

Όνομα: ..... Τὸ δικό μου εξώφυλλο... ἔξη: .....

Ας γνωρίσουμε τους ήρωες του βιβλίου...

Όνομα: .....

τάξη: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..

Όνομα..... Η δική μου ιστορία... τάξη: .....

Γράψε μία δική σου ιστορία στην οποία να πρωταγωνιστούν οι ήρωες του βιβλίου που διάβασες.

The writing area is enclosed in a double-line border. The top edge features a decorative header with a series of small circles, resembling a banner or a book's spine. The interior of the box is filled with horizontal dotted lines, providing a guide for writing.

Όνομα: .....

τάξη: .....

Η ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ

Παρελθόν-Παρόν- Μέλλον

Όνομα: .....

Τάξη: .....

Σχολείο: .....

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ

1. Περιγράψτε το έμβλημα του Δήμου Αγλαντζιάς.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Πού βρίσκεται γεωγραφικά η Αγλαντζιά; Εξήγησε.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Μελέτησε τις πιο κάτω πληροφορίες και απάντησε στις ερωτήσεις.

Η Αγλαντζιά είναι το υψηλότερο προάστιο της Λευκωσίας, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος είναι κτισμένο είτε σε λόφους ή σε πλαγιές λόφων είτε σε επίπεδο οροπέδιο. Η καίρια αυτή θέση επιλέγηκε για αμυντικούς σκοπούς αλλά και γιατί εδώ υπήρχαν και υπάρχουν φυσικές πηγές και ένα εξαιρετικό κλίμα.

Το φυσικό περιβάλλον της Αγλαντζιάς είναι μοναδικό. Η Αγλαντζιά έχει πολλά πάρκα, όπως και το πάρκο του Αγίου Γεωργίου, το δημοτικό πάρκο Αγλαντζιάς, καθώς και 45 μικρά πάρκα και χώρους πρασίνου. Θεωρείται ο τροφοδότης και ο μεγάλος πνεύμονας της Λευκωσίας.

Είναι κτισμένη κατά μήκος του παλιού δρόμου, πριν από την εισβολή, από τη Λευκωσία στη Λάρνακα. Την περιβάλλουν δύο τραπεζοειδείς λόφοι. Ο λόφος στα αριστερά είναι ο Άρωνας, που βρίσκεται σήμερα υπό τουρκική κατοχή. Ο άλλος λόφος στα δεξιά του δρόμου ονομάζεται Άρωνας της Αθαλάσσης, ή Λιονταρόβουνο λόγω του ότι πάνω στο λόφο υπάρχουν ερείπια από το μεσαιωνικό κάστρο Λα Κάβα

3α. Που είναι κτισμένη η Αγλαντζιά και γιατί επιλέγηκε από τους κατοίκους η συγκεκριμένη θέση για το κτίσιμό της;

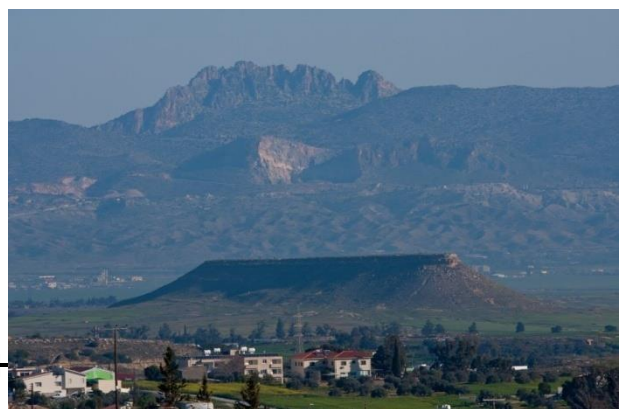
.....
.....
.....
.....
.....

3β. Γιατί η Αγλαντζιά θεωρείται « ο τροφοδότης και ο μεγάλος πνεύμονας της Λευκωσίας»;

.....
.....
.....
.....

3γ. Πώς ονομάζονται οι δύο λόφοι που περιβάλλουν δεξιά και αριστερά την Αγλαντζιά;

.....
.....
.....

ΦΡΙΑ ΤΗ

Η ιστορία της Αγλαντζιάς έχει βαθιές ρίζες στην αρχαιότητα. Γνωρίζουμε ότι αρχίζει τουλάχιστον από την τέταρτη χιλιετία π.Χ., αφού στον τραπεζοειδή λόφο του Άρωνα (Βουνό Λεοντάρι ή Λιονταρόβουνος) βρέθηκε αριθμός τάφων της Εποχής του Χαλκού. Γύρω από το

λόφο υπήρχε αρχαίος οικισμός, του οποίου η Λήδρα ενδεχομένως αποτέλεσε τη διάδοχο πόλη.

Στην περιοχή βρίσκεται επίσης το Καφίζιν (στη «νεκρή ζώνη») ή Μικρός Άρωνας, ένας ιστορικός χώρος με σπήλαιο λατρείας Νύμφης, όπου βρέθηκαν σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα (αγγεία, σκεύη, κύπελλα, αμφορείς κλπ) και επιγραφές σε κυπροσυλλαβική γραφή και στην κοινή ελληνική γλώσσα. Εδώ ανευρέθη και ο Κάνθαρος με αναθηματική αλφαβητική επιγραφή, που αποτέλεσε το έμβλημα του Δήμου. Η χρήση του Νυμφαίου χρονολογείται στην Ελληνιστική περίοδο – από 225-218 π.Χ.

Στην περιοχή της Αγλαντζιάς βρισκόταν, κατά τα μεσαιωνικά χρόνια, ο οικισμός Λευκομιάτης. Η περιοχή φαίνεται ότι είχε κατοικηθεί κατά τα τέλη της Φραγκοκρατίας, επί Ιακώβου Β' (1468-1 1473) και το όνομά της πιστεύεται ότι προέρχεται από το επίθετο φραγκικής οικογένειας στην οποία ανήκε ολόκληρη η περιοχή. Στον Λιονταρόβουνο εξάλλου βρίσκονται τα ερείπια του Μεσαιωνικού κάστρου Λα Κάβα, που χτίστηκε γύρω στα 1385 από τον Βασιλιά Ιάκωβο Α'. Το 1426 το κάστρο καταλήφθηκε από τους Μαμελούκους, ενώ αργότερα οι Οθωμανοί το χρησιμοποίησαν ως πυριτιδαποθήκη. Τον 19ο αιώνα το κάστρο κατεδαφίστηκε και οι λίθοι του χρησιμοποιήθηκαν ως οικοδομικό υλικό για την ανέγερση του ναού της Φανερωμένης στη Λευκωσία.

Το κάστρο Λα Κάβα είναι το μοναδικό μεσαιωνικό μνημείο που σώζεται στην περιοχή της Αγλαντζιάς και ένα από τα λίγα κάστρα της Κύπρου. Περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αρχαίων μνημείων του Περί Αρχαιοτήτων Νόμου του 1905 (που αναθεωρήθηκε το 1915), ως ένα από τα τέσσερα αρχαία μνημεία της επαρχίας Λευκωσίας.

Μετά την κατάκτηση της Κύπρου από τους Τούρκους ο οικισμός της Αγλαντζιάς παρακμάζει. Αρχίζει να συγκροτείται σε αυτοτελή αγροτικό οικισμό γύρω στα τέλη του 18ου αιώνα. Οι κάτοικοί της ασχολούνται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και τη λατόμηση. Στα τέλη του 18ου αιώνα, ο δραγουμάνος Χατζηγεωργάκης Κορνέσιος ανεγείρει το ναό του Αγίου Γεωργίου στον χώρο του κοιμητηρίου και τον Άγιο Γεώργιο στην Αθαλάσσα.

Στους νεότερους χρόνους, ως σημειωθεί η συμμετοχή των κατοίκων στους εθνικούς αγώνες της Κύπρου. Κατά τον αγώνα της ΕΟΚΑ, η Αγλαντζιά δίνει το παρόν της με οργανωμένες ομάδες. Από τους ήρωες που θυσιάστηκαν στον απελευθερωτικό αγώνα, Αγλαντζιώτης ήταν ο Κυριάκος Καραολής. Στα γεγονότα του 1964, εθελοντές εθνοφρουροί ήταν ενταγμένοι σε διάφορους λόχους. Μαχόμενος έπεσε ο Ανδρέας Νικολάου Κουτσού. Κατά την τουρκική εισβολή του 1974 η Αγλαντζιά όχι μόνο βομβαρδίστηκε ανελέητα, αλλά πλήρωσε βαρύ φόρο και με τη ζωή κατοίκων της και με αγνοούμενους. Έκτοτε, το 45% του εδάφους της ελέγχεται από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής.

<http://aglantzia.org.cy/archiki-selida/i-aglantzia-mas/istoria-tis-aglantzias/>

1.Μελέτησε τις πληροφορίες για την ιστορία της Αγλαντζιάς και συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις που λείπουν.

Η ιστορία της Αγλαντζιάς αρχίζει τουλάχιστον από την ..... χιλιετία π.Χ.

Στον τραπεζοειδή λόφο του Άρωνα (Βουνό Λεοντάρι ή Λιονταρόβουνος) βρέθηκε αριθμός τάφων της Εποχής του .....

Στην περιοχή Καφίζιν (στη «νεκρή ζώνη») ή Μικρός Άρωνας ανευρέθη και ο ..... που αποτέλεσε το έμβλημα του Δήμου.

Στην περιοχή της Αγλαντζιάς βρισκόταν, κατά τα μεσαιωνικά χρόνια, ο οικισμός .....

Στον Λιονταρόβουνο βρίσκονται τα ερείπια του Μεσαιωνικού κάστρου ....., που χτίστηκε γύρω στα 1385 από τον Βασιλιά ..... Α'.

Στα τέλη του 18ου αιώνα, ο δραγουμάνος ..... ανεγείρει το ναό του Αγίου .....

Οι κάτοικοι της Αγλαντζιάς ασχολούνταν με τη ....., την ..... και τη .....

Στους νεότερους χρόνους πολλοί κάτοικοι της Αγλαντζιάς συμμετείχαν στον εθνοαπελευθερωτικό αγώνα της .....

Από το 1974 τα τουρκικά στρατεύματα ελέγχουν το .....% του εδάφους της Αγλαντζιάς.

.....

.....

ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ;

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ-ΣΧΟΛΕΙΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ
-------------------------------	-----------

ΠΑΡΚΑ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΧΩΡΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ “ΤΟ ΣΚΑΛΙ”

Το Πολιτιστικό Κέντρο «Το Σκαλί» είναι το πλέον δυναμικό έργο, και καμάρι, του Δήμου και η βασική υποδομή για την πολιτιστική αναβάθμιση της Αγλαντζιάς. Αποτελεί την πολιτιστική ταυτότητα της Αγλαντζιάς και σημείο αναφοράς για όλη την Κύπρο. Πέτυχε τον σκοπό και την αποστολή του που είναι η ποιοτική πολιτιστική προσφορά προς τους δημότες, η

αναβίωση της Παλιάς Αγλαντζιάς και η επικοινωνία με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τη βαθμιδωτή μορφολογική διάρθρωση του εδάφους της περιοχής, όλες οι λειτουργίες του κέντρου -υπαίθρια πλατεία, αμφιθέατρο, “Σπηλιές”, εκθεσιακός χώρος, εστιατόριο, μπαράκι, εκκλησίες Αγίου Γεωργίου και Παναγίας, παλιό κοιμητήριο Αγλαντζιάς, χώρος στάθμευσης- είναι ενταγμένες στο φυσικό περιβάλλον, προσαρμοσμένες σε βαθμιδωτά επίπεδα, με επίκεντρο την καρδιά του συγκροτήματος, την υπαίθρια πλατεία.

Οι αρχιτέκτονες προσπάθησαν να διατηρήσουν τη μορφολογία του φυσικού υλικού των σπηλιών αμιγή, διατηρώντας τη φυσική τους κατάσταση, χωρίς πολλές επεμβάσεις, χρησιμοποιώντας λιτά υλικά όπως μπετόν, τερακότα, και γυμνό γυαλί. Η τεχνητή εισαγωγή νερού στις σπηλιές προσθέτει μεταφυσική αίσθηση στο χώρο.

Το Πολιτιστικό Κέντρο φιλοξένησε από τη μέρα λειτουργίας του (1992) αρκετές αξιόλογες εκδηλώσεις, όπως συναυλίες με αξιόλογα ντόπια και ξένα σχήματα, θεατρικά σχήματα, ομαδικές εκθέσεις, συνέδρια, διαλέξεις του Ανοικτού Πανεπιστημίου και πολλά άλλα.

Είναι ένα πολυβραβευμένο αρχιτεκτονικό έργο:

- 1ο Κρατικό Βραβείο στην κατηγορία Αξιόλογου Αρχιτεκτονικού Έργου, 1995
- Περιελήφθη στη Μικρή Λίστα Παγκόσμιων Υποψηφιοτήτων για το Βραβείο RICS, 2000
- Διάκριση στην 7η Παγκόσμια Τριενάλλε Αρχιτεκτονικής, Σόφια, 1994

Είναι έργο των Αρχιτεκτόνων Ι. Ιωακείμ και Α. Λοϊζά, ύστερα από Παγκύπριο Ανοικτό Διαγωνισμό.

Τα εγκαίνια τέλεσε ο Προεδρεύων της Κυπριακής Δημοκρατίας, Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Αλέξης Γαλανός, επί Δημαρχίας Αντρέα Πέτρου, στις 25 Σεπτεμβρίου 1992.

<http://aglantzia.org.cy/archiki-selida/i-aglantzia-mas/gnorimia-xenagisi/skali/>

1. Πώς το Πολιτιστικό Κέντρο «Το Σκαλί» συμβάλλει στην προώθηση και αναβάθμιση του πολιτισμού στην Αγλαντζιά και στην Κύπρο γενικότερα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ποια είναι η ιδιαιτερότητα που υπάρχει στην αρχιτεκτονική του πολιτιστικού κέντρου;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Σε ποιες περιπτώσεις έχεις επισκεφθεί «Το Σκαλί»; Γράψε λίγα λόγια για τις εμπειρίες σου.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΘΕΤΙΚΑ	ΑΡΝΗΤΙΚΑ

Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των κατοίκων της Αγγλάντζιάς; Γράψε εισηγήσεις για πράγματα που θα μπορούσαν να ανεγερθούν και δράσεις που θα μπορούσαν να γίνουν στην κοινότητά σου.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΜΟΥ

Ένας θείος σου που κατοικεί στο χωριό, πρόσφατα βρήκε εργασία σε μια εταιρεία που βρίσκεται στο κέντρο της Λευκωσίας. Καθώς το χωριό του είναι μακριά από τη Λευκωσία, θέλει να ενοικιάσει ένα σπίτι στην πόλη για να μην ταξιδεύει καθημερινά μεγάλη απόσταση. Προσπάθησε με επιχειρήματα να τον πείσεις ότι η Αγγλάντζιά είναι το πιο κατάλληλο μέρος της πόλης για να ενοικιάσει ένα σπίτι γι' αυτόν και την οικογένειά του (είναι παντρεμένος και έχει 2 παιδιά).

ΘΥΜΑΜΑΙ ΟΤΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ:

Εκφράζω την αρχική μου θέση.
(Πιστεύω ότι...)

Υποστηρίζω τη γνώμη μου με επιχειρήματα
(γιατί, επειδή διότι).

Καταλήνω σε ένα συμπέρασμα. (Άρα.

ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ ΤΗΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Κάνε ένα δικό σου κρυπτόλεξο με λέξεις που σχετίζονται με την κοινότητα της Αγλαντζιάς.

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΗΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Α _____

Γ _____

Λ _____

Α _____

Ν _____

Τ _____

Ζ _____

I _____

A _____

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Κόλλησε εικόνες που σχετίζονται με την Αγγλαντζιά και γράψε λεζάντες

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

1. Υπογραμμίστε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων και γράψτε την έγκλιση που βρίσκονται.

- ✓ Τρώω υγιεινά για να είμαι υγιής.

.....

- ✓ Απάντησέ μου σ' αυτό που σε ρώτησα!

.....

- ✓ Τελείωνε τα μαθήματά σου για να φύγουμε!

.....

- ✓ Είχα βγει βόλτα, όταν άρχισε να βρέχει.

.....

- ✓ Όταν έχω διάβασμα, με πιάνει νύστα.

.....

2. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις μεταφέροντας τα ρήματα πρώτα στην υποτακτική και κατόπιν στην προστακτική, στους ίδιους χρόνους.

- Γράφεις την άσκηση.

Υπ:.....

Πρ.: .....

- Σήμερα ξύπνησες νωρίς.

Υπ:.....

Πρ.: .....

- Έκλεισες την πόρτα.

Υπ:.....

Πρ.: .....

- Πηγαίνεις έξω.

Υπ:.....

Πρ.: .....

- Διαβάζεις το μάθημα.

Υπ:.....

Πρ.: .....

3. Συμπληρώστε με η, ι, ει. Και τονίστε όπου χρειάζεται.

Σταματ.....στε, καθαρ.....στε, δεθ.....τε, σκεφτ.....τε, σκουπ.....στε,

Απαντ.....στε, μιλ.....στε, ζωγραφ.....στε, σκορπιστ.....τε, τραγουδ.....στε

Χωρ.....στε, χρωματ.....στε, τηλεφων.....στε, κοιμηθ.....τε, κολλ.....στε

4. Στο παρακάτω κείμενο συμπληρώστε τα κενά, βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στον τύπο που πρέπει κάθε φορά.

Σήμερα τ' απόγευμα δεν ..... (είναι, *οριστική παρατατικού*) καθόλου αστεία τα πράγματα στο σχολείο, γιατί ..... (έρχομαι, *οριστική αορίστου*) ο διευθυντής στην τάξη μας να μας ..... (μοιράζω, *υποτακτική αορίστου*) τους ελέγχους μας. Δεν ..... (δείχνω, *οριστική παρατατικού*) καθόλου ευχαριστημένος όταν ..... (μπαίνω, *οριστική αορίστου*) στην τάξη με τους ελέγχους κάτω από την μασχάλη του. «Βρίσκομαι σ' αυτό το επάγγελμα εδώ και πολλά χρόνια» ..... (λέω, *οριστική αορίστου*) ο διευθυντής, «και δεν ..... (βλέπω, *οριστική αορίστου*) ποτέ άλλη τάξη τόσο άτακτη. Οι παρατηρήσεις που ..... (σημειώνω, *οριστική αορίστου*) η δασκάλα σας πάνω στους ελέγχους αποδεικνύουν ακριβώς αυτό το πράγμα. Αρχίζω να σας τους μοιράζω». Κι ο Κλοτέρ ..... (αρχίζω, *οριστική αορίστου*) να κλαίει. Ο Κλοτέρ είναι ο τελευταίος στην τάξη κι όλους τους μήνες η δασκάλα γράφει ένα σωρό πράγματα μέσα στον έλεγχό του κι ο μπαμπάς κι η μαμά του Κλοτέρ δεν είναι καθόλου ευχαριστημένοι και δεν του επιτρέπουν να φάει γλυκό και να δει τηλεόραση. (Από τον *Μικρό Νικόλα, του Ρενέ Γκοσινί*)

Όνομα: ..... τάξη: .....

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ 1

1. Να μάθεις τις πιο κάτω λέξεις για ορθογραφία.

άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο, χειμώνας, εφήμερα, ρυάκι, σκαντζόχοιρος, δειλινό, διαμαντόσκονη, οικολογικός, οργάνωση, πετρέλαιο, ρύπανση μόλυνση, πετρελαιοκηλίδα, δεξαμενόπλοιο, διαρροή, ανεμόμυλος, μιλωνάς, εργόχειρο, ευλάβεια, ξεγνοιάζω, πολυδάπανος, ύψωμα, αιολική ενέργεια

2. Χρόνοι των ρημάτων

Να μπορείς να μεταφέρεις δοσμένα ρήματα σε όλους τους χρόνους στο κατάλληλο πρόσωπο.

Ενεστώτας	γράφω	εργάζεσαι
Παρακείμενος		
Παρατατικός		
Αόριστος		
Υπερσυντέλικος		
Μέλλοντας Εξακ.		
Μέλλοντας Στιγμ.		
Μέλλοντας Συντελ.		

3. Χρονικά επιρρήματα, λέξεις και φράσεις που φανερώνουν χρόνο.

Να υπογραμμίζεις μέσα σε προτάσεις τα χρονικά επιρρήματα καθώς και άλλες λέξεις ή φράσεις που φανερώνουν χρόνο (πότε;).

Χρονικά επιρρήματα: τώρα, ύστερα, χθες, αύριο, πριν, μετά κ.ά.

Χθες πήγαμε εκδρομή στο βουνό. Κατά το απόγευμα επιστρέψαμε πίσω στο σπίτι. Όταν νύχτωσε πήγαμε για ύπνο. Αύριο δε θα πάμε πουθενά γιατί έχουμε σχολείο. Σε δύο εβδομάδες θα ξαναπάμε εκδρομή στο δάσος.

Όνομα: .....

τάξη: .....

4. Να συμπληρώνεις ρήματα με τις καταλήξεις –ται και –τε.

-ται Αυτός κρύβεται πίσω από το δέντρο (γ' πρόσωπο ενικού)

-τε Εσείς κρύβετε τα μολύβια σας. (β' πρόσωπο πληθυντικού)

Η θάλασσα ρυπαίνεται..... από το πετρέλαιο.

Μην ρυπαίνεται..... τις ακτές με σκουπίδια.

Η Μαρία χρειάζεται..... τη βοήθειά σου.

Παιδιά, θα χτυπήσει..... έτσι όπως παίζει..... .

5. Λέξεις με πρώτο συνθετικό το «οικο-»

Να σχηματίζεις σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το «οικο-» και να επεξηγείς τη σημασία τους.

Λέξη	Πρώτο συνθετικό	Δεύτερο συνθετικό	Ερμηνεία
οικογένεια	οίκος	γένος	
οικόσημο			

6. Σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το «λάθρα-»

Να σχηματίζεις σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το «λάθρα-» και να επεξηγείς τη σημασία τους.

Λέξη	Πρώτο συνθετικό	Δεύτερο συνθετικό	Ερμηνεία
λαθροθηρία	λάθρα	θηρία	Είναι το παράνομο κυνήγι.
λαθρεπιβάτης			

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΑΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα χωρίς ν' αλλάξεις το πρόσωπο και τον αριθμό των ρημάτων.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
τρέχω			
φτερουγίζει			
θυμάται			
κρύβομαι			

2. Ξανάγραψε το κείμενο μεταφέροντας τα ρήματα σε χρόνο Ενεστώτα.

Η απαλή αύρα της θάλασσας μας δρόσιζε και νότιζε τα ρούχα μας. Νιώθαμε μια απερίγραπτη ηρεμία καθώς το μυρωμένο αεράκι μας χάιδευε το πρόσωπο. Τα μάτια μας ατένιζαν με συγκίνηση και δέος τον έναστρο ουρανό, που φαινόταν πιο λαμπερός από ποτέ, ενώ ο παφλασμός των κυμάτων ήχησε στα αφτιά μας σαν το τραγούδι των σειρήνων που μας καλούσαν κοντά τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τα χρονικά επιρρήματα, τις φράσεις με προθέσεις που φανερώνουν χρόνο και τις χρονικές προτάσεις.

- α) Αύριο θα πάμε εκδρομή.
- β) Σε λίγο θα αρχίσει ο αγώνας.
- γ) Δε θα σε ξεχάσω ποτέ.
- δ) Ο Γιώργος θα γυρίσει κατά το βραδάκι.
- ε) Όταν έμαθε τα νέα ξέσπασε σε κλάματα.

στ) Μόλις γυρίσεις, τηλεφώνησέ μου.

4. Σχημάτισε σύνθετες λέξεις.

Μηχανή + οδηγός → .....

Όργανο + παίχτης → .....

Κόσμος + πλημμύρα → .....

Μεγάλος + καρχαρίας → .....

Μεγάλος + καρδιά → .....

5. Να συμπληρώσεις τα κενά με <-ε > ή <-αι >:

- Το αχλάδι που τρώτ.... είναι άγουρο και δεν τρώγεται.... .
- Όποιος κοιμάτ.... το πρωί πεινάει το μεσημέρι.
- Έχει.... απεριόριστο χρόνο.
- Πριν απαντήσει.... να το σκεφτείτ.... καλά.
- Αυτός δεν διορθώνεται... με τίποτα.
- Μη ρίχνεται_ σκουπίδια κάτω. Δεν γίνεται_ να τα μαζεύω όλα εγώ!
- Όλη μέρα ασχολείται_ με το σκυλί του.
- Μη με απασχολείται_ με τους μικροσακωμούς σας.
- Μου φαίνεται_ ότι δε διαβάζειτ_ όσο χρειάζεται_.
- Η φωτιά επεκτείνεται_. Ακούγεται_ η σειρήνα της πυροσβεστικής.
- Βελτιώνειτ_ η κατάστασή του; Εσείς τι πιστεύετε_;

6. Να βάλεις τα ρήματα στη θέση τους:

(άρχισαν, είχαν ξεχάσει, θα γράφετε, προσπαθούσε, θα έχετε διαβάσει, μπαίνουν, θα διαβάσουν, έχω πάει)

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ:.....

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ:.....

ΑΟΡΙΣΤΟΣ:.....

ΕΞ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ:.....

ΣΤΙΓΜ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ:.....

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ:.....

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: .....

ΣΥΝΤΕΛ. ΜΕΛ. ....

7. Να μεταφέρεις τη φράση σε όλους τους χρόνους:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ: Διαβάζω και γράφω

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ:.....

ΑΟΡΙΣΤΟΣ:.....

ΕΞ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ:.....

ΣΤΙΓΜ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ:.....

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ:.....

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ:.....

ΣΥΝΤΕΛ. ΜΕΛ: .....

8. Να μεταφέρεις το κείμενο στον παρατατικό.

Περπατάμε ασταμάτητα. Έχουμε περίπου δυο ώρες που τριγυρνάμε και αισθάνομαι σαν γιαπωνέζος στην Ακρόπολη. Είναι τόσο όμορφη αυτή η πόλη. Νιώθω τον υγρό αέρα να μπαίνει στο στόμα μου, που είναι συνέχεια ανοιχτό και δε λέει να κλείσει.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.Κάνε χρονική αντικατάσταση στα παρακάτω ρήματα.

Ενεστώτας				
Παρατατικός	καθάριζα			
Αόριστος				
Εξ. Μέλλοντας		θα τραγουδάει		
Στ. Μέλλοντας				θα ντυθούμε
Παρακείμενος				
Υπερσυντέλικος			είχαν ρωτήσει	
Συντ. Μέλλοντας				

10. Να συμπληρώσεις τα κενά με μια σύνθετη λέξη με α' συνθετικό το λαθρα-.

α. Ταξίδεψα με το μετρό και ένας _____ προσπαθούσε να διαβάσει από την εφημερίδα που διάβαζα εγώ!

β. Όταν έγινε ο έλεγχος των εισιτηρίων, ο ελεγκτής ανακάλυψε τρεις _____ και τους ζήτησε να πληρώσουν το εισιτήριο με πρόστιμο.

γ. Καταλάβαμε ότι το κοπάδι είχε αφανιστεί από _____ γιατί βρήκαμε ίχνη από κάλυκες.

δ. Οι _____ είχαν αποθηκεύσει το παράνομο εμπόρευσμά τους σε υπόγεια.

11. ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ. Να υπογραμμίσεις τους χρονικούς προσδιορισμούς στις παρακάτω προτάσεις (λέξεις ή φράσεις που απαντούν στη ερώτηση «πότε;»).

α. Μόλις μύρισε τη φωτιά, άρχισε να ειδοποιεί τα υπόλοιπα ζώα.

β. Συχνά πήγαινε στο κοντινό δάσος για ξεκούραση.

γ. Σε λίγα λεπτά, οι φλόγες είχαν τυλίξει τη φωλιά του.

δ. Φέτος θα κάνουμε Φυσική στο σχολείο.

ε. Η καλύβα είχε ήδη καεί, όταν έφτασαν οι πυροσβέστες.

στ. Κατά τις τρεις το μεσημέρι, η φωτιά είχε εξαπλωθεί..

12. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που σου δίνεται στην παρένθεση:

❖ Στις δέκα η ώρα τα παιδιά ..... ήδη ..... . (κοιμάμαι – ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ)

❖ Η γιαγιά ..... (κάθομαι – ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ) δίπλα στο τζάκι και μας ..... (λέω – ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ) μια ιστορία από την κατοχή.

❖ Στη γιορτή μου ..... (καλώ – ΑΟΡΙΣΤΟΣ) όλους τους φίλους μου.

❖ Άκουσα ότι ..... (έρχομαι – ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ) πολλοί στην αυριανή εκδήλωση για την προστασία του περιβάλλοντος.

❖ Οι αρχές ..... (αναφέρω – ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ) ότι οι φωτιές ..... (σβήνω – ΜΕΛ. ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ) μέχρι το βράδυ, αν δεν ..... (φυσάω – ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ) δυνατοί άνεμοι.

❖ Ο Κώστας ..... (βρίσκω – ΑΟΡΙΣΤΟΣ) καινούργια δουλειά και τώρα ..... (δουλεύω – ΜΕΛ.ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ) κάθε μέρα μέχρι αργά.

13. Γράψε τις σύνθετες λέξεις που σχηματίζονται με τα πιο κάτω συνθετικά.

- οίκος + σύστημα → .....
- οίκος + γένος → .....
- λάθρα + θήρα → .....
- λάθρα + εμπόριο → .....
- λάθρα + κυνηγός → .....

14. Στο παρακάτω κείμενο κύκλωσε τα χρονικά επιρρήματα.

Κάποτε άκουγα πολλές ώρες μουσική στο δωμάτιό μου κάθε βράδυ πριν κοιμηθώ. Έπειτα μου ήρθε η όρεξη να διαβάζω βιβλία αδιάκοπα. Προχτές μάλιστα διάβασα νωρίς το απόγευμα δύο μυθιστορήματα. Δεν το έχω ξανακάνει ποτέ αυτό. Για αύριο έχω προγραμματίσει να πάω στο βιβλιοπωλείο να αγοράσω τρία ιστορικά βιβλία. Ύστερα θα περάσω και μια βόλτα από την ξαδέρφη μου.

15. Συμπλήρωσε τα κενά με τα γράμματα που λείπουν.

αν.....ξη, καλοκ....ρι, φθιν....π.....ρ....., χ....μ....νας, εφ.....μερα, ρ....άκι,
σκαντζόχ....ρος, δ....λ....νό, διαμαντόσκον....., ...κολογικός, οργάν...ση
πετρ....λ.....ο, ρ....πανσ....., μόλ....νσ....., π...τρελ....οκ....λ.....δα, δεξαμενόπλ....ο,
δια....οή, ανεμόμ....λος, μ....λ....νάς, εργόχ....ρο, ευλάβ.....α, ξεγν.....άζω,
πολ.....δάπανος, ...ψωμα, ...ολική ενέργ....α

ΕΥΘΥΣ ΚΑΙ ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

1. Μετάφερε τις παρακάτω προτάσεις σε πλάγιο λόγο. (Πρόσεξε τις αλλαγές.)

« Πώς πέρασες το καλοκαίρι;» με ρώτησε η Κατερίνα.

« Πώς θα γράψω άραγε στο διαγώνισμα;», αναρωτήθηκε ο Γιώργος.

«Να βοηθάς πάντα τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη», συμβούλεψε η γιαγιά το εγγόνι της.

«Κοιμηθείτε νωρίς το βράδυ για να παίξετε καλό ποδόσφαιρο», είπε ο προπονητής στους παίκτες του.

«Γιατί συμπεριφέρθηκες με αυτόν τον τρόπο στη συμμαθήτριά σου;», ρώτησε η δασκάλα τη μαθήτριά.

---

2. Να μετατρέψεις τον πλάγιο λόγο σε ευθύ. (Πρόσεξε τις αλλαγές.)

Ο Γιώργος είπε στον Νίκο ότι θα είναι για πάντα φίλοι.

Ο Βασίλης τους απάντησε ότι ήθελε να κάνουν μαζί διακοπές.

Ο Βαγγέλης τού πρότεινε να καθίσει στην παρέα τους.

Η δασκάλα ρώτησε τους μαθητές γιατί ήταν ανήσυχοι.

Ο σκηνοθέτης ρωτάει κάθε ηθοποιό αν κατάλαβε τον ρόλο του.

Ο καπετάνιος είπε στους ναύτες να ετοιμαστούν για αναχώρηση.

---

3. Ξαναγράψτε το κείμενο μεταφέροντάς το σε ευθύ λόγο και κάνοντας τις απαραίτητες

αλλαγές:

Η μητέρα ρώτησε τον Ορέστη γιατί άργησε να επιστρέψει από το σχολείο. Εκείνος απάντησε ότι καθυστέρησε, γιατί την ώρα που έβγαινε από την πόρτα του σχολείου ένας απρόσεκτος οδηγός χτύπησε με το αυτοκίνητο του έναν συμμαθητή του. Μετά η μητέρα αναρωτήθηκε αν το παιδί είχε χτυπήσει σοβαρά. Ο Ορέστης είπε ότι το παιδί, για καλή του τύχη, είχε απλώς στραμπουλήξει το πόδι του. Η μητέρα ρώτησε αν ο διευθυντής του σχολείου κάλεσε την αστυνομία και τους γονείς του παιδιού. Ο Ορέστης απάντησε θετικά, συμπληρώνοντας ότι η αστυνομία οδήγησε τον οδηγό στο αστυνομικό τμήμα και οι γονείς το παιδί τους στο νοσοκομείο.

Όνομα: .....

τάξη: .....

4. Να μετατρέψεις τον ευθύ λόγο σε πλάγιο:

<<Πήγαινε να παίξεις με τους φίλους σου!>> του είπε η μαμά.

<<Αύριο θα πάμε εκδρομή>>, ανακοίνωσε ο διευθυντής.

<<Σε έναν μήνα κλείνουν τα σχολεία!>>, ψιθύρισε ο διπλανός μου.

<<Δεν επιτρέπεται το κάπνισμα εδώ>>, είπε ο σερβιτόρος στον πελάτη.

<<Ονομάζομαι Νίκος Παπαδόπουλος>>, είπε ο νέος συμμαθητής μας.

<<Δεν έκανες σωστά την άσκηση>>, παρατήρησε ο δάσκαλος.

<<Συγχαρητήρια στην ομάδα μπάσκετ που κέρδισε το 1ο βραβείο!>>, είπαν οι δάσκαλοι.

<<Είσαι χλωμός. Μήπως είσαι άρρωστος;>>, ρώτησε ο Κώστας τον Ντανιέλ.

<<Θέλεις να πάμε μαζί σινεμά;>> τη ρώτησε η Μαρία.

<<Μαμά, θα ήθελα να αγοράσω έναν υπολογιστή>>, είπε η Ματίλντα.

---

5. Να μετατρέψεις τον πλάγιο λόγο σε ευθύ:

Ο Νίκος παρακάλεσε τον Μιχάλη να τον βοηθήσει στις ασκήσεις.

Η δασκάλα ανακοίνωσε στα παιδιά ότι θα γράψουν τεστ στη γλώσσα.

Ο γυμναστής είπε στον Δημήτρη ότι πέρασε στην ομάδα ποδοσφαίρου.

Η Μαριέτα φώναζε πως δε φταίει εκείνη για το σπάσιμο της πόρτας.

Η Έλλη ρώτησε την Ίλντα αν θέλει να πάνε μαζί βόλτα το απόγευμα.

Ο μπαμπάς του Λευτέρη τον άφησε να πάει στην κατασκήνωση το καλοκαίρι.

Η κυρία του ολοήμερου τμήματος είπε ότι όλα τα παιδιά είναι ίσα.

Ο αστυνομικός είπε ότι ο κλέφτης βρέθηκε και οδηγήθηκε στο τμήμα.

Ο μανάβης είπε στην πελάτισσα ότι φέτος οι τιμές θα αυξηθούν.

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Οι χρόνοι των ρημάτων		
ΠΑΡΕΛΘΟΝ κάτι που γινόταν ή έγινε	ΠΑΡΟΝ κάτι που γίνεται τώρα, τη στιγμή που μιλάμε	ΜΕΛΛΟΝ κάτι που θα γίνει ή θα γίνεται
Παρατατικός έγραφα Αόριστος έγραφα Υπερσυντέλικος είχα γράψει	Ενεστώτας γράφω Παρακείμενος έχω γράψει	Εξακολουθητικός μέλλοντας θα γράφω Συνοπτικός μέλλοντας θα γράψω Συντελεσμένος μέλλοντας θα έχω γράψει

skolikes ataxies

Χρόνοι ρημάτων

Ενεστώτας: τώρα

π.χ. εγώ διαβάζω

Παρατατικός: χθες συνέχεια

π.χ. εγώ διάβαζα

Αόριστος: χθες για μια στιγμή

π.χ. εγώ διάβασα

Εξακολουθητικός Μέλλοντας: αύριο συνέχεια

Π.χ. εγώ θα διαβάζω

Στιγμιαίος Μέλλοντας: αύριο για μια στιγμή

Π.χ. εγώ θα διαβάσω

Παρακείμενος: έχω κάνει κάτι ως τώρα

Π.χ. εγώ έχω διαβάσει

Υπερσυντέλικος: είχα κάνει κάτι ως τώρα

Π.χ. εγώ είχα διαβάσει

Συντελεσμένος Μέλλοντας: θα έχω κάνει ως τώρα

Π.χ. εγώ θα έχω διαβάσει

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

1. Δίπλα από κάθε ρήμα να γράψετε τον χρόνο στον οποίο βρίσκονται.

Νίκησα .....
Θα έχει ζητήσει .....
Θα μιλώ .....
Περνούσα .....
Θα συζητάς .....
Είχαμε τραγουδήσει .....

2. Να υπογραμμίσετε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων και να γράψετε σε ποιο χρόνο βρίσκονται

- A. Το πρόσωπό της έλαμπε από χαρά. (_____)
- B. Θα βρείτε τις οδηγίες μέσα στο κουτί. (_____)
- Γ. Θα έχετε φύγει μέχρι το βράδυ; (_____)
- Δ. Η Μαρία έσπασε το βάζο που είχε φέρει ο πατέρας της από την Ιαπωνία.
(_____)
- Ε. Εδώ και πέντε χρόνια έχουν μετακομίσει και ζουν μόνιμα στη Γερμανία.
(_____)
- Στ. Η σοδειά καταστράφηκε από το χαλάζι και τον παγετό. (_____)
- Ζ. Οι γονείς μου γύρισαν από τη δουλειά. (_____)
- Η. Οι μαθητές αντιγράφουν τις ασκήσεις από τον πίνακα. (_____)
- Θ. Η μητέρα θα μαγειρέψει το απόγευμα. (_____)

3. Να μεταφέρετε τα πιο κάτω ρήματα σε όλους τους χρόνους.

Ενεστώτας	χορεύω	τραγουδάς	σκεφτόμαστε
Παρακείμενος	έχω		
Παρατατικός			
Αόριστος			
Υπερσυντέλικος	είχα		
Μέλλοντας Εξακολουθητικός			
Μέλλοντας			

Στιγμιαίος			
Μέλλοντας Συντελεσμένος	Θα έχω		

Όνομα: ..... τάξη: .....

3. Διάβασε το κείμενο και υπογράμμισε τα ρήματα. Αφού αναγνωρίσεις τον χρόνο τους, γράψε τα στη σωστή σειρά.

Δυστυχώς υπάρχουν πολλά είδη ζώων που έχουν εξαφανιστεί από τη γη, είτε επειδή κυνηγήθηκαν ανελέητα από τον άνθρωπο είτε επειδή καταστράφηκε το φυσικό περιβάλλον όπου ζούσαν. Ακόμα και σήμερα υπάρχουν κάποια είδη που βρίσκονται υπό εξαφάνιση, γι' αυτό ο άνθρωπος πρέπει να τα βοηθήσει. Τέτοια είναι η καφέ αρκούδα, η χελώνα καρέτα καρέτα, η φώκια κ.ά. Είχαν ξεκινήσει πολλές προσπάθειες στο παρελθόν, οι οποίες όμως δεν έφεραν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Θα είχαμε πετύχει πιο πολλά, αν ευαισθητοποιούμασταν περισσότερο. Θα βοηθήσουμε λοιπόν αυτά τα ζώα ή θα συνεχίσουμε να αδιαφορούμε;

Ενεστώτας: _____

Παρατατικός: _____

Αόριστος: _____

Εξακ. Μέλλ.: _____

Συνοπ. Μέλλ.: _____

Παρακείμενος: _____

Υπερουντέλικος: _____

Συντελ. Μέλλ.: _____

4. Στις παρακάτω προτάσεις να βάλεις στον σωστό τύπο τα ρήματα που είναι στην παρένθεση.

- (ψάχνω) ..... (παρατατικός) να βρει το βιβλίο που ήθελε.
- (τρέχω) Τα παιδιά ..... (αόριστος) στον αγώνα δρόμου του σχολείου.
- (διαβάζω) ..... (παρακείμενος) πολλά βιβλία για τον τόπο μας.

■ Πέρσι τέτοιον καιρό (μετακομίζω)..... (υπερσυντέλικος) στο καινούριο μας σπίτι.

■ Μέχρι να γυρίσεις από τη δουλειά, εγώ (συγυρίζω) ..... (συντελεσμένος μέλλοντας)

■ Άννα, τι γλύκισμα (φτιάχνω) .....;(συνοπτικός μέλλοντας)

■ Σήμερα κουράστηκα πολύ γι' αυτό αύριο (ξεκουράζομαι) .....όλη μέρα. (εξακολουθητικός μέλλοντας)

5. Να μεταφέρεις την πρόταση σε όλους τους χρόνους:

Ενεστώτας: Η θάλασσα μολύνεται και τα ψάρια πεθαίνουν.

Παρατατικός:.....

Αόριστος:.....

Εξακολουθ. Μέλλοντας:.....

Συνοπτικός Μέλλοντας:.....

Παρακείμενος:.....

Υπερσυντέλικος:.....

Συντελεσμ. Μέλλοντας:.....

4. Να συμπληρώσετε στις καταλήξεις των ρημάτων με –ε ή –αι .

Το σπίτι τους βρίσκεται____ στην πλαγιά του βουνού.

Το μάθημα αυτό προσφέρει____ για συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών.

Θα προσπαθήσουμε____ να αποφύγουμε____ τη θύελλα.

Απαγορεύεται____ να ρυπαίνεται____ το θαλάσσιο περιβάλλον.

Μην αγοράζετε ___ προϊόντα που προέρχονται ___ από ζώα ή φυτά που απειλούνται ___ με εξαφάνιση.

Πρέπει να πλένετε ___ καλά τα χέρια σας και όταν φτερνίζεστε ___ να χρησιμοποιείτε ___ τον αγκώνα σας.

Τι παρατηρείτε ___ παιδιά σε αυτή την εικόνα;

Μου φαίνεται ___ ότι δε διαβάζετε ___ όσο χρειάζεται ___.

Η φωτιά επεκτείνεται ____. Ακούγετε ___ η σειρήνα της πυροσβεστικής.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (Ε΄ΤΑΞΗ)

Να διαβάσεις το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν στο τετράδιό σου.

Τα παιδιά του γαλάζιου πλανήτη

Μια φορά κι έναν καιρό, πολύ πολύ μακριά στο διάστημα, υπήρχε ένας γαλάζιος πλανήτης. Ο γαλάζιος αυτός πλανήτης ήταν εκ πρώτης όψεως ένας πολύ συνηθισμένος πλανήτης και γι' αυτό κανένας αστρονόμος ή αστροναύτης δεν του είχε δώσει ποτέ καμία σημασία. Ένας ήλιος κι ένα φεγγάρι κάνανε κάθε μέρα το γύρο του πλανήτη, το χορτάρι και τα λουλούδια λυγίζαν στο πέρασμα του αέρα, από την κορυφή των βουνών κατέβαιναν ορμητικά νερά, τα οποία σχημάτιζαν σε πολλά σημεία καταρράκτες, μέχρι που χάνονταν σε βαθιές και σκοτεινές ρεματιές. Τα αστέρια τρεμοπαίζανε στον ουρανό, αλλά πολλές φορές η λάμψη τους κρυβόταν πίσω από τα περαστικά σύννεφα. Στην επιφάνεια του πλανήτη υπήρχαν ένα σωρό κομμάτια γης κάθε μεγέθους και σχήματος. Όλα περιβάλλονταν από μια γαλάζια θάλασσα, που άλλες φορές ήταν ακίνητη κι έμοιαζε με καθρέφτη κι άλλες φορές έπαιρνε μια γκριζωπή απόχρωση. Τότε σχηματίζονταν μεγάλα κύματα στην επιφάνεια της, τα οποία ορμούσαν με μανία στις ακτές και έσπαγαν σε χιλιάδες σταγόνες νερού πάνω στην άμμο.

Όλα αυτά όμως δε μας κάνουν ιδιαίτερη εντύπωση κι είναι σίγουρο πως κανείς δε θα μιλούσε για τον γαλάζιο πλανήτη αν οι κάτοικοί του δεν ήταν όλοι -μα όλοι- παιδιά! Ναι, ο γαλάζιος πλανήτης κατοικούνταν μόνο από παιδιά. Υπήρχαν βέβαια ζώα και φυτά, αλλά το χαρακτηριστικό του ήταν ότι παντού συναντούσες παιδιά: παιδιά μεγάλα και μικρά, κοντά και ψηλά, αδύνατα και παχουλά. Μερικά απ' αυτά, μάλιστα, ήταν τόσο παράξενα, όσο το παιδί που σε κοιτάει κάθε πρωί από τον καθρέφτη σου.

Παιδιά. Πολλά παιδιά. Πάρα πολλά παιδιά στον γαλάζιο πλανήτη, λοιπόν. Και καθώς δεν υπήρχε κανένας μεγάλος στον πλανήτη, τα παιδιά απολάμβαναν την απόλυτη ελευθερία. Ναι, ήταν απολύτως ελεύθερα να κάνουν ό,τι ήθελαν και να συμπεριφέρονται όπως τους έκανε κέφι. Όποτε πεινούσαν, τρώγανε, όποτε κουράζονταν, κοιμόνταν, κι όλη τη μέρα έπαιζαν δίχως να έχουν να δώσουν λόγο σε κανέναν! Μην πάρετε όμως τα παραπάνω λόγια ως κριτική προς τους μεγάλους, γιατί πολλοί απ' αυτούς είναι καλοί!

Ο γαλάζιος πλανήτης ήταν πολύ όμορφος, αλλά έκρυβε και πολλούς κινδύνους. Γινόντουσαν τόσα θαυμαστά πράγματα εκεί κάθε μέρα κι είχε τόσες προκλήσεις να αντιμετωπίσει κανείς, που οι μεγάλοι δε θα μπορούσαν να ζήσουν ούτε μια μέρα δίχως να ανησυχήσουν για τα παιδιά τους. Αυτός άλλωστε ήταν και ο λόγος που, απ' όσο τουλάχιστον θυμούνταν τα παιδιά, κανείς μεγάλος

δεν είχε πατήσει το πόδι του εκεί, ενώ οι αστρονόμοι απέφευγαν ακόμα και να τον κοιτάζουν μέσα από τα τηλεσκόπιά τους.

Θα αναρωτιέστε όμως από πού προέρχονταν αυτά τα παιδιά και με ποιον τρόπο πολλαπλασιάζονταν στον πλανήτη. Δε μεγάλωναν ποτέ; Πώς γεννιούνταν, αφού κανείς μεγάλος δε ζούσε εκεί; Όσο και να ψάξετε όμως για απάντηση σ' όλα αυτά τα ερωτήματα, δεν πρόκειται να τη βρείτε, γιατί κανείς δεν τη γνώριζε. Όπως έχουμε πει και παραπάνω, κανείς μεγάλος δεν είχε δώσει σημασία στην ύπαρξη αυτού του πλανήτη. Το μόνο που ξέρανε γι' αυτόν ήταν πως εκεί ζούσαν πολλά παιδιά σε ημιάγρια κατάσταση και πως ποτέ δε μεγάλωναν. Για κάποιο λόγο που κανείς δε γνώριζε το αίμα που κυλούσε στις φλέβες τους έμοιαζε να μη γερνάει ποτέ, κι έτσι πολλά απ' αυτά μπορεί να ήταν και πάνω από εκατό ή και διακοσίων χρονών.

Στον γαλάζιο πλανήτη τα παιδιά ζούσαν τη μία περιπέτεια μετά την άλλη. Σε μερικά μέρη μπορούσαν να κυνηγάνε πυγολαμπίδες μέσα στο σκοτάδι ή να σκαρφαλώνουν σε πανύψηλους βράχους κι από κει να βουτάνε στα ζεστά νερά του ωκεανού. Σε άλλα μπορούσαν να μαζεύουν κοχύλια στις ακρογιαλιές και να παρατηρούν τις θαλάσσιες χελώνες που βγαίνουν από το νερό με σκοπό να αφήσουν τα αυγά τους μέσα στη ζεστή άμμο. Υπήρχε επίσης ένας απόκρημνος βράχος, πάνω στον οποίο κατοικούσαν ένα σωρό πουλιά, που αποτελούσαν τη χαρά των παιδιών, καθώς δε χόρταιναν να τα παρατηρούν. Στα απέραντα δάση του πλανήτη κρύβονταν παπαγάλοι και τίγρεις. Τα δάση αυτά είχαν ένα ανοιχτό πράσινο χρώμα τη μέρα, αλλά τη νύχτα, όταν έβγαιναν οι λύκοι από τις φωλιές τους, γίνονταν σκοτεινά και απειλητικά. Όταν μάλιστα περνούσαν τα μεσάνυχτα και ξυπνούσαν οι νυχτερίδες, ενώ οι αράχνες με τα βελούδινα ποδαράκια υφαίνουν τους ιστούς τους από κλαδί σε κλαδί, παίρνανε μια όψη ακόμα πιο σκοτεινή και απειλητική.

Μια φορά τον χρόνο συνέβαινε κάτι το εκπληκτικό στο γαλάζιο πλανήτη. Μια ακτίνα του ήλιου τρύπωνε μέσα από μια σχισμή στο έδαφος του Λαμπερού Βουνού και έφτανε ως τη μεγάλη σπηλιά που βρισκόταν στα έγκατά της. Η σπηλιά αυτή δεν ήταν σαν όλες τις άλλες, γιατί ήταν γεμάτη από κοιμισμένες πεταλούδες. Μόλις το φως έφτανε στη σπηλιά κι άγγιζε τα πολύχρωμα φτερά τους, συνέβαινε κάτι μαγικό. Οι πεταλούδες άρχιζαν να κουνάνε όλες μαζί τα φτερά τους κι έπειτα, η μια μετά την άλλη, υψώνονταν στον αέρα και έβγαιναν από τη σπηλιά ακολουθώντας την πορεία του ήλιου. Έτσι, μέσα σε μία μόνο μέρα περνούσαν πάνω από όλες τις θάλασσες και τα βουνά του γαλάζιου πλανήτη, πάνω από λίμνες, λιβάδια και κοιλάδες, κάνοντας το γύρο του. Τέλος, όταν πια έδυε ο ήλιος, ξαναγυρνούσαν στη σπηλιά τους για να ξανακοιμηθούν μια ολόκληρη χρονιά, μέχρι τη μέρα που η ακτίνα του ήλιου θα ξανατρύπωνε από τη σχισμή του εδάφους και θα ξαναέφτανε στη σπηλιά τους για να τις ξυπνήσει.

Τα παιδιά που ζούσαν στο γαλάζιο πλανήτη περίμεναν πώς και πώς το πέταγμα όλων αυτών των πεταλούδων. Ξάπλωναν στο παχύ χορτάρι και τις κοιτούσαν να κατακλύζουν τον ουρανό κι έπειτα να χάνονται στον ορίζοντα ακολουθώντας την πορεία του ήλιου.

Αντρί Σνερ Μάγκνασον, μετάφραση: Φίλιππος Μανδηλαράς

Εργασίες

1. Περίγραψε τον γαλάζιο πλανήτη (παράγραφος 1)
2. Ποιοι κατοικούσαν σε αυτόν τον πλανήτη, τι έκαναν όλη μέρα και ποιες περιπέτειες ζούσαν; (παράγραφοι 3 και 6)
3. Τι συνέβαινε μια φορά τον χρόνο στη σπηλιά με τις πεταλούδες;
4. Περίγραψε έναν δικό σου φανταστικό πλανήτη στον οποίο θα ήθελες να ζεις (πού, εμφάνιση πλανήτη, τι θα υπάρχει εκεί, κάτοικοι, ασχολίες).

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ Ε΄ΤΑΞΗΣ

1. Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις μεταφέροντας τα ρήματα πρώτα στην Υποτακτική και μετά στην Προστακτική .

Πλένω τα χέρια μου.

(Υ)

.....

(Π)

.....

Κοιμάμαι νωρίς.

(Υ)

.....

(Π)

.....

Κατεβαίνω με προσοχή τις σκάλες.

(Υ)

.....

(Π)

.....

Ντύνομαι όμορφα.

(Υ)

.....

(Π)

.....

Προσέχω στο δρόμο.

(Υ)

.....

(Π)

.....

2. Σχημάτισε φράσεις μεταφέροντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική ενικού και πληθυντικού αριθμού.

- α) Το συνέδριο – η δήμαρχος .....
- Το μήκος – η λεωφόρος .....
- Ο εορτασμός – η επέτειος .....
- β) ο χορός – η υπάλληλος .....
- η αγάπη – η σύντροφος .....
- η αμοιβή – η οδοντίατρος .....

3. Να συμπληρώσεις τον πίνακα:

Ο επιμελής	οι	το	τα
Ο θυελλώδης	η	το	οι
Η διαρκής	οι	το	τα
Η πολυμελής	ο	το	οι
Ο ειλικρινής	οι	των	το

4. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω στήλες.

	απόλυτα	τακτικά	Πολλ/στικά	αναλογικά
2				
3				
9				
8				
12				
20				

5. Συμπλήρωσε τα ρήματα των προτάσεων με : -τε ή -ται

- Ο Γιώργος διακρίνε..... για την εξυπνάδα του.
- Μην αργεί..... . Η ταινία έχει αρχίσει κιόλας να παίζε..... .
- Τι ενοίκιο πληρώνε..... γι' αυτό το διαμέρισμα;
- Το σπίτι τους βρίσκε..... δίπλα στο ποτάμι.
- Η Ελλάδα στο μεγαλύτερο μέρος βρέχε..... από θάλασσα.
- Φοβά..... τα σκυλιά και κρύβε..... όταν τα βλέπει.
- Τι μαγειρεύ..... εσείς εκεί πέρα;
- Γιατί χάνε..... διαρκώς τα μολύβια σας;

6. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα χωρίς ν' αλλάξεις το πρόσωπο και τον αριθμό των ρημάτων.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
-----------	-------------	----------	----------------

ντύνονται			
φτερουγίζει			
θυμάται			
διαβάζουμε			

7. Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας δευτερεύουσες τελικές ή αποτελεσματικές προτάσεις. Κάνε επίσης, όποιες αλλαγές κρίνεις απαραίτητες. (ώστε, έτσι που, για να)

Είναι τόσο καλόψυχος και όλοι τον αγαπούν.

.....

Πήγε και έφερε την απόδειξη.

.....

Είναι τόσο ευκολόπιστος και τα πίστεψε όλα.

.....

Λέμε την αλήθεια και μας εκτιμούν όλοι.

.....

Ήταν τόσο ωραία στη γιορτή και δεν έφυγε κανείς.

.....

8. Να μετατρέψεις τον ευθύ λόγο σε πλάγιο.

«Θ' αργήσεις να γυρίσεις;», ρώτησε ο πατέρας τη Μαρία.

.....

«Θα πάμε στο πάρκο να παίξουμε», είπαν τα παιδιά.

.....

«Πότε θα γίνει το πάρτι;», μας ρώτησε ο Κώστας.

.....

9. Να μετατρέψεις τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Η Μαρία τη ρώτησε τι δώρο θέλει για τα γενέθλιά της.

.....

Οι γονείς μας ανακοίνωσαν ότι θα πάνε ταξίδι.

.....

Ο μετεωρολόγος προέβλεψε ότι αύριο θα βρέξει.

.....

10. Ρηματικές φράσεις σε ονοματικές.

- α) Επιθυμώ να πάω ταξίδι. ....
- β) Καλλιεργεί βιολογικά προϊόντα. ....
- γ) Δουλεύει σε τράπεζα. ....
- δ) Γεννήθηκε στο χωριό. ....
- ε) Ασχολείται με την κηπουρική. ....
- στ) Περιγράφει τον αγώνα. ....

11. Ονοματικές φράσεις σε ρηματικές.

- α) Νηστεία κρέατος. ....
- β) Παραγωγή λαδιού. ....
- γ) Περιοδεία θιάσου. ....
- δ) Επιστροφή στο σπίτι. ....
- ε) Παρουσίαση βιβλίου. ....
- στ) Ενδιαφέρον για το σπίτι. ....

12. Σύνθετες λέξεις με το συν-

- Συν + γνώμη .....
- Συν + γράφω .....
- Συν + χαίρω .....
- Συν + κάτοικος .....
- Συν + λόγος .....
- Συν + μαθητής .....
- Συν + νέφος .....
- Συν + ρίζα .....

13. Συμπλήρωσε τις παρακάτω φράσεις με το επίθετο πολύς/πολλή/πολύ ή το επίρρημα πολύ.

- α) Για να φτιάξω κουλούρια, χρειάζομαι ..... αβγά, ... αλεύρι και ..... ζάχαρη.
- β) Ακούγονται φωνές ..... παιδιών.
- γ) Έπεσε ..... βροχή και ..... χαλάζι.
- δ) Είμαι ..... θυμωμένη μ' αυτά που είπε.

- ε) Σε χαιρετώ με ..... αγάπη.
 στ) Σ' αυτή τη γειτονιά δεν υπάρχουν ..... σπίτια και έτσι υπάρχει ..... ησυχία.
 ζ) ..... φορές βρέθηκε δίπλα μου σε ..... δύσκολες στιγμές και μου συμπαραστάθηκε.

14. Χώρισε τις παρακάτω προτάσεις σε Ανεξάρτητες (Α) και Εξαρτημένες (Ε).

- α) Όταν φτάσω, θα σου τηλεφωνήσω. (.....) (.....)
 β) Πήγα στην τράπεζα για να πάρω χρήματα. (.....) (.....)
 γ) Αν και του το είπα, δε μ' άκουσε. (.....) (.....)
 δ) Δεν τη μάλωσα, γιατί δεν το έκανε επίτηδες. (.....) (.....)
 ε) Για να φύγει η σκόνη, τινάζουμε τα ρούχα. (.....) (.....)
 στ) Όποιος πεινάει, καρβέλια ονειρεύεται. (.....) (.....)

15. Ένωσε τις παρακάτω προτάσεις κάνοντας τη μία από τις δύο εξαρτημένη χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους συνδέσμους: (για να, αν, όταν, αφού, ώστε)

- α) Θα σου αγοράσω δώρο. Είσαι επιμελής.
 .....

- β) Ντυνόμαστε ελαφρά. Κάνει ζέστη.
 .....

- γ) Έβρεχε τόσο πολύ. Πλημμύρισαν υπόγεια.
 .....

- δ) Δεν θέλεις να έρθεις. Μην έρχεσαι.
 .....

- ε) Έφερε στο σπίτι το φίλο του. Να παίξουν.
 .....

16. Ένωσε τις παρακάτω προτάσεις, για να σχηματίσεις υποθετικούς λόγους. (Αν ..., θα ...)

- α) Θα πας εσύ. Θα έρθω κι εγώ.
 .....

- β) Θα γελάσεις. Θα σου πω τι έγινε.
 .....

- γ) Θέλεις να παίξουμε μπάλα. Να έρθεις στο γήπεδο.
 .....

- δ) Πήρες καλούς βαθμούς. Θα σου πάρω ό,τι δώρο θες.
 .....

.....
.....

17. Να συλλαβίσεις τις παρακάτω λέξεις.

Πέτρα .....
Σκορπίζω .....
Βαθμός .....
Υπόσχομαι .....
Νεράιδα .....
Κάποιος .....
Έκθεση .....
Κάστρο .....
Κορόιδο .....
Αγκάθι .....
Γυάλα .....
Σπρώχνω .....
Άνθρωπος .....
Ξανθός .....

18. Να συμπληρώσεις τις καταλήξεις των παρακάτω ρημάτων (–είτε, - είται, -ήστε, ή –είστε).

- α) Απαιτ..... μεγάλη προσοχή όταν οδηγ..... αυτοκίνητο.
β) Προσπαθ..... να μην μετακιν..... άκοπα όταν έχει πολλή ζέστη.
γ) Φανταστ..... πως ένα ζώακι σας διηγ..... την ιστορία του.
δ) Τοποθετ..... τα πράγματα στη θέση τους και μετά ξεκουραστ..... .
ε) Να εξασκ..... όσο περισσότερο μπορ..... .
στ) Διατηρ..... τις παραλίες καθαρές και σεβαστ..... τη φύση.

19. Να μετατρέψεις την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.

- α) Οι επιστήμονες ανακάλυψαν νέα φάρμακα για τις ασθένειες.

.....
..
β) Η αδερφή μου φανέρωσε την έκπληξη.
.....

..
γ) Η γειτονιά αναστατώθηκε από τους πυροβολισμούς.
.....

.
δ) Τα νερά του ποταμού μολύνθηκαν από τα απόβλητα του εργοστασίου.
.....
.

20. Ενώνω τις παρακάτω προτάσεις με όσες αλλαγές είναι απαραίτητες, για να κάνω αιτιολογικές προτάσεις (γιατί, επειδή, διότι).

Δε διαβάζει τα μαθήματά του. Βλέπει πολλή τηλεόραση.
.....
....

Δεν πήγε εκδρομή μαζί τους. Ήταν θυμωμένη.
.....
.....

Αγοράζουμε άχρηστα πράγματα. Επηρεαζόμαστε από τις διαφημίσεις.
.....
.....

Η ομάδα μας έχασε. Δεν έπαιξε καλά.
.....
.....

Πηγαίνω συχνά στο βουνό. Μου αρέσει να περπατώ στις κορυφές.
.....
.....

21. Γράψε τι σημαίνουν τα παρακάτω αρκτικόλεξα:

ΡΙΚ = ...

ΟΗΕ = ...

ΑΗΚ = ...

ΑΤΗΚ = ...

ΕΕ = ...

Η/Υ = ...

ΜΜΕ = ...

ΚΟΑ= .....

22. Γράψε με τη μορφή συντομογραφιών τις παρακάτω λέξεις:

Άγιος ..... Βλέπε ..... κύριος .....
Εκατοστό ..... κυρία ..... Και τα λοιπά .....
μετά το μεσημέρι ..... πριν το μεσημέρι ..... και ούτω καθεξής.....
Παραδείγματος χάρη ..... χιλιόμετρα ..... και άλλα .....
Προ Χριστού..... τετραγωνικά μέτρα ..... Μετά Χριστό .....

23. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
αναβάλλω	ανέβαλλα	ανέβαλα
διασχίζω		
υποβάλλω		
αποφεύγω		
διατάζω		
συνδέω		
προβλέπω		

24. Σχηματίζω τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων μονολεκτικά και περιφραστικά:

Θετικός Βαθμός	Συγκριτικός Βαθμός	Υπερθετικός Βαθμός
ωραίος	ωραιότερος πιο ωραίος	πολύ ωραίος
έξυπνος		
βαθύς		
κακός		
μεγάλος		
μικρός		
πολύς		

λίγος		
σαφής		
ακριβής		
καλός		

25. Γράφω τα παρακάτω ρήματα στο σωστό πρόσωπο των μελλοντικών χρόνων:

Ενεστώτας	Εξακολουθητικός Μέλλ.	Συνοπτικός Μέλλ.	Συντελεσμένος Μέλλ.
παίζω	Θα παίζω	Θα παίξω	Θα έχω παίξει
βλέπεις			
σκουπίζει			
γράφουμε			
ξοδεύετε			
ταξιδεύουν			
γελώ			
ζητάς			
πληρώνει			
ρίχνουμε			
ψήνετε			
βάφουν			
χορεύετε			
φωνάζει			

26. Σχηματίζω την υποτακτική και την προστακτική (συνοπτική) των παρακάτω τύπων:

Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
έπαιξες	να παίξεις	παίξε
είδατε		
σκούπισες		
γράψατε		
ξόδεψες		
ταξιδέψατε		
γέλασες		
ζητήσατε		
πλήρωσες		
ρίξατε		
έψησες		
βάψατε		
χόρεψες		
φωνάξατε		

27. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσεις τα επιρρήματα και να αναγνωρίσεις το είδος τους:

Πολλοί άνθρωποι μετακινούνται καθημερινά με το μετρό.
Ο Ηλίας έλυσε γρήγορα την άσκηση.
Βγες αμέσως έξω.
Η πλειοψηφία των ανθρώπων ονειρεύεται να αποκτήσει κάποτε ένα σπίτι.
Στο σπίτι μας θέλουμε να νιώθουμε άνετα.
Η Σοφία έστριψε αριστερά.
Στην Ευρώπη παλιότερα επέβαλλαν φόρους για τις πόρτες και τα παράθυρα !
Στάσου πίσω και περίμενε.

Χρονικά (πότε;)	Τοπικά (πού;)	Τροπικά (πώς;)

28. Στις παρακάτω προτάσεις να σημειώσεις το ρήμα (Ρ) , το υποκείμενο (Υ), το/τα αντικείμενο/α (Α) ή το κατηγορούμενο (Κ).

Ο δάσκαλος διάβασε την άσκηση.

Σχεδιάζω να πάω εκδρομή.

Εσύ είσαι ο τέταρτος.

Η πωλήτρια έδωσε το φόρεμα.

Η Κατερίνα είναι δασκάλα.

Τα τετράδια διορθώνει ο δάσκαλος.

Η Σόνια, η γάτα, πήδησε τη μάντρα.

Ο Γιώργος έγινε ιερέας.

Η Κατερίνα ονομάζεται Ζαφειρίου .

Ετοίμασε το φαγητό ο πατέρας.

Έπαιξε στην κιθάρα ένα γνωστό τραγούδι.

Μας ζήτησε να σταματήσουμε να μιλάμε.

Η Μαρίνα γεννήθηκε στην Άρτα.

Ο Χρήστος θεωρείται ειδικός.

Ανυπομονώ να πάω στο πάρτι.

Όνομα: .....

τάξη: .....